

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 34.

Indult Bétsből, Kedden, Április' 29-dikén, 1828.

B é t s.

Ő Tsászári Királyi Felsege a' folyó Aprilis hónap 25-dikén következő kegyelmes kézírását méltóztatott a' Fels. Királyi Magyar Udvari Cancellaria Első Vice Cancellariusához Nagy Méltóságú Revisnyei Gróf Reviczky Ádám Úr Ő Excellentiájához botosáni.

Kedves Gróf Reviczky!

Megesmervén a' Grófnak Erántam és a' Státus eránt eddig mutatott hív' s megkülömböztetett szolgálatajt, egyszersmind az azokkal való teljes meglegedésnek bizonyosságául, En a' Gróftot Első Magyar Udvari Cancellariusomnak ezennel kinevezem; meggyőződvn a' felől, hogy a' Gróf az-En Személyemhez eddigvaló hív ragaszkodásával és megbizonyított szolgálattelbi buzgóságával munkásan igyekszik tovább is, benne helyeztetett bizodalmanaktökélletesen megfelelni."

Bétsben Ápr. 25-dikén 1828-ban.

Ferentz. m.s.k.

O r o s z B i r o d a l o m.

Berlini Újságok Sz. Pétervárából ezeket közlik: Az Orosz Tsászár Ő Felsege Ápr. 5-dikén költ Tsászári Rendelésében több nevezetes fényes hivatalokra lett kineveztetések, megaszteltetések és

Katonai rangba lett előléptetések fordulnak elő. Ezek között különösen 's általában említést érdemlenek ezek.

Gróf Nesselrode, ki eddig a' külső dolgokra ügyelő Ministeriumnak Igazgató Fője volt, a' Birodalom második Cancellariusává tétetett.

A' következő főbb Hivatalokat viselő Nagyok nyertek Rendtízimereket vagy más megtiszteltető kegyelemjeleket: Gróf Kotsubei a' Birodalmi Fő-Tanáts Elölülője, és Hertzeg Wolkonsky a' Tsászári Ház Ministere 's Ő Felsege General Adjutánsa, mind ketten a' Sz. András Rendének gyemántos Tzímerét nyerték. — Narischkyn Udvari Marschal egy drága pikszissel tiszteltetett meg, mellyet az Ő Felsege képe ékesít; — Hertzeg Dolgorucki pedig az Ő Felsege képével. — Belső Titkos Tanátsos Tatolmin, a' Birodalmi Tanáts tagja Sz. Wladimir Rendének első rendű nagy Keresztjét; Státus Tanátsos és Státus Titoknok Daschkow pedig, valamint Státus Tanátsos Beklemischev is Sz. Anna Rendének első rendű Tzímerét nyerték. — Rodofinikin belső Titkos Tanátsos ki az Ázsiai Osztálynak Birodalmi Collegiumában külső dolgokra ügyelő Director, Sz. Wladimir Rendének 2-dik rendű nagy keresztjével tiszteltetett meg; Zacharschewszky Generál-Májor pe-

dig egy briliános pikszist nyert ajándékul, melyet a' Tsászar Neve első be-tűinek egymásba folyó vonásai ékesít-nek. 's a' t.

Április 6-dikán költ Tsászári Parant-solatja Ő Felségének 27 Oberstereket léptet elő General Májori rangra: ugyan abban Hertzeg Mentzikoff Ő Felsege Ge-nerál Adjutánsa Contra-Admirálissá ne-veztetik ki, 's a' t.

Apr. 4-dikén igen pompás halotti pompa tartatott itt az Evangélicusoknak Sz. Anna nevű templomában Gyalogság Generálisa Gróf Lambsdorff Má-tyás Úrnak utolsó tiszteletére ki életé-nek 83-dik esztendejében meghalálozott. A' boldogultnak szerentséje vala a' most Uralkodó-Tsászar és Mihály Pawlo-witsch Tsasz. Nagy Hertzeg mellett, mind addig míg emberkort értek, neve-lésre ügyelő Directornak lenni. Midőn Ő Felsege 1817-ben házasságra lépett; ak-kor Lambsdorff Generális a' Tsászar ál-tal Grófi rangra emeltetett. A' megholt-nak az özvegyén kívül öt fija, három leányi és tizenhat unokái maradtak.

Nagy Britannia.

Ápril. 15-kán a' Külső Minister Osz-tályában Kabinet Gyűlés volt, melyre a' Ministerek az előtt-való éjtszaka hivat-tattak meg. — Clinton Úr Portugál-liából lett megérkezése után, másnap mindjárt Minister Dudley-nál és Mi-nister Huskissonnál dolgozott.

Máltából Febr. 28-káról ezt írják: A' mult Tsötörtökön bevádoltak itt egy Görög Hajós Kapitányt hét legényjével együtt azért, hogy ő tavaly az Afrikai partoknál egy Máltai kereskedő hajót kirablott. Az Itélő-szék állott Admiralis Codrington előülése alatt 4 Tengeri Tisztekből. A' vádoltattak Juryt, (12 Esküdteket) választottak. Ezeknek fele-

Külföldiekből állott. A' Jury — mely, a' mint tudva van, egyedül arról ítél, hogy: a' vádoltatott bűnös e' vagy nem? a' nélkül, hogy a' bűnösre büntetést szab-na; mivel az már, az Itélőszék dolga — minekutánna három napot minden emberi társaságtól elzárva a' peresfelek kihallgatásával eltöltött volna: Vasárnap estve egy oldalszobába vonta félre ma-gát 's tanátskozását folytatta. Itt már az ételt is elfogták — a' szokás szerént — tőlök. De 24 óra mulva egynehányan köz-zülök az éhség miatt rosszul lettek; úgy hogy kénytelen volt az Itélőszék ne-kik ennivalót és orvosságot küldeni, az-zal az izenettel, hogy addig ki nem eresz-tetnek, míg ítéletet nem hoznak. Végre tegnap reggel, 90 órai tanakodás után, tsakugyan hozának ítéletet, mely sze-rént a' Kapitány és 6 hajóslegény bűnös, 1 ártatlan. Annival különösebb pedig a' tanátskozásnak illy mód nélkül hosz-szas volta, hogy a' Jury tsak hamar az-után, mikor az Oldalszobába bément az Itélőszékhez ezt izente ki: „A' bévádoltatott 8 személyek közül hét felől tökéletesen egy értelemben vagyunk, de a' 8-dikra nézve nem egyezhetünk meg“ Erre az Itélőszék természet szer-ént azt felelte, neki arra semmi gondja nintsen, a' Jurynek az a' kötelessége, hogy ítéletet, még pedig vagy egy aka-rattal vagy éppen ne, hozzon. Az a' 8-dik, a' ki felől különbözően ítélték az Esküdtek, egy 17. esztendőös legény volt, a' kinek az Anyja Görög Országból siet-ve ide jött, hogy fáját, ha lehet, meg-mentse. Egy Esküdt ezt a' legényt ártat-lannak ítélte, mind a' mellett is, hogy most másodszer került illyen dologban törvény elébe, és ezen ítélete mellett olly makatsúl megátalkodott, hogy a' a' többi 11 Itélő társát meggyőzte. Ez az Esküdt egy Spanyol Kiköltözött volt, a' ki a' Cortesek Testörzösseregét re-

zérlette, mikor Ferdinandot Madridból Cadixba vitték.

A' közelebb mult egy pár Esztendőben Angliában az Ország jövedelme ennyire ment: 1826-1827 Eszt. 46,181,124 f. Sterlingre (mintegy 461 millió ezüst forintra.)

1827—1828 Eszt. 47,182,816 font Sterlingre.

Frantzia Ország.

A' Követek Háza Elölülője Royer-Collard Úr April. 12-kén a' következő beszédet tartotta a' Királyhoz: „Felséges Uram! Ez az a' nap, mellyet ez előtt 14 esztendővel a' hozzánk érkezett „Törvényességet (Legitimité) mint az igazságnak, rendnek és békességnek eleven képét, köz öröm kiáltással fogadtak. Ennek köszöni Frantzia Ország a' Chartat, ennek köszöni jó Királyjait; minden elme meg van nyugtatva, minden szív meg van nyerve. Ohajtjuk, hogy ez a' Törvényesség, Szabadságainknak oltalmazója, Századokig maradjon felugyan azon szabadságokkal! Ohajtjuk, hogy az a' Felséges Ház, a' mellyben az nyugszik, nemzetségről nemzetségre szent pársokat adjon a' Despotismus és az Anarchia ellen! Mi, mint a' Nemzet bizodalmanak élő műszerei, szeretünk a' Felséged Királyi Széke előtt mély tiszteletünknek és tántoríthatatlan hűségünknek adóját letenni“ — A' Király ezt felelte: „Örömmel veszem a' Követek Háza Erzéseinek kinyilatkoztatását ezen az örvendetes napon. Azon Törvényesség, a' mellyről az Úr szólla, záloga lesz továbbra is azon boldogságnak és békességnek, mellyet az Frantzia Országra hozott. A' Bátyám, míg élt, teljes erejével ezen munkálkodott. Őtet az Isten magához vette. Nekem is, e' míg élek, a' lesz tzelja minden töre-

„kedéseimnek, hogy azon szeretetet, mellyet a' Frantziák akkor kimutattak megérdemeljem. Nyugodtan halok meg, ha a' Frantzia Országot virágzó állapotban hagyhatom, bizonyos lévén benne, hogy Maradékaim alatt állandóan tovább fog ez virágozni.“

Marquis Londonderry Párisban van, 's felöle azt hirtelik, hogy a' mostani Követnek Lord Granville nek helyét fogja elfoglalni.

Azon beszédnek, mellyet Montbel Úr April. 12-kén a' volt Ministereknek törvényben való idézésére nézve tartott, a' foglalata ide megy ki: Uram! Az előttünk lévő Esedezőlevél írója azt kéri, hogy a' volt Ministerek vád alá vétetődjenek, felhozván erre okúl a' tölök ajánlott törvényeket, és általok aláírott Rendeléseket, a' háborút, a' békességet, az Amerikai Szabad Társaságokat, a' Fekete Kabinétet, az Algiri Deyt, a' Deficitet, Görög Országot, a' Jesuitákat és Mahmud Szultánt. En, mind ezen felhordott környüállásokban semmi okot sem látok a' vádra. A' melly törvényeket a' feljebbi Ministerium ajánlott és a' két Háznak eleibe terjesztett, azokat vagy elfogadta a' két Ház, vagy nem fogadta el. Az első esetben ellene szóllani sem lehet; a' másodikban tsak annyit mondhatni, hogy a' Ministerium olyan törvényeket javasolt, mellyeket a' két Háznak nem tetszett jóvá hagyni. — A' Királyi Rendeléseket mikor a' Minister aláírja, az által azt bizonyítja, hogy azon Rendelés a' Törvényeknek nintsen ellenére. Ugy de egy sints az itt értetődött Rendelések közzül, mellyeket a' Királynak ne lett volna jussa adni. Miért vádoltatnak hát a' Ministerek? — A' Spanyol Ország dolgába való avatkozást és a' Spanyol háborút vetik továbbá a' Ministeriumnak szemére. Ugy de a' Hadizenés a' Király jussa, azomban arra a'

két Ház is, a' mikor előttök megfordult, egyezését adta. — A' Görög Országi dolgokban a' Nemzet betsülete compromittáltatott, és, a' józan Politikának ellenére, egy Keresztes háború forma Had indíttatott. De hát a' megmentett szerentséllenek háladatossága, a' Londoni Szövetségnek igazságos volta és a' Bissón vitéz halála tekintetben sem jönnek? — A' Ministerium sokakat a' Követek között megvesztegetett. Uraim! Ez a' vád nem csak a' volt Ministereket, hanem a' Házat is érdekli. De szerentsére nem lehet bebizonyítani. Mert, hogy némely Követek az Országlószéktől hívatallal vagy más Kegyelemjellel tiszteltettek meg, az azt mutatja, hogy talentaik és érdemeiket nem csak az őket Követeknek nevező Választók, hanem az Uralkodó is esmerte. — „A' Választásbeli szabadságnak ellenére dolgozott a' volt Ministerium“ De hogy esik hát, hogy 80,000 Választók között az a' híres Comité Directeur csak egynehányat tud nevezni, a' kiket kárhozatni lehet. Azomban ki kívánhatja, hogy az Országlószék minden befolyásáról lemondva lépjen az erős Oppositiónak elébe? — „A' temérdek, szinte 200 millióra menő Deficit a' volt Ministerium munkája „De tudva van a' Finantz Minister jelentéséből, hogy ez, nem titokban a' Congregatiókra és Absolutistákra elfetsérlett summa, hanem az egész Ország előtt esmeretes adósság. A' rossz lelkűség Uraim! szereti a' Deficit szót emlegetni; és én tudálom, hogy a' tudatlan nép rettentésére az egész Nemzeti adósság Tőke-summáját is (melly 4,000 millióm Franknál szaporább) ijeszítő Popántzul fel nem hozzák. — Azomban Uraim! mikor én tagadom, hogy a' Chártának (a' Haza árulásról és a' Constitutio felforgatásáról szóló) 56-dik tikkelyét a' volt Ministeriumra alkal-

maztatni lehetne: nem mondom én azzal azt, hogy a' feljebbi Ministerek nem hibáltak. De hol van az a' Minister a' ki az emberi gyarlóság, hiba és tévelygés alól ki volna vételve? — Minden esetre tanátságosabb ezen Esedezőlevelet Iróhivatalha (Bureauban) nem küldeni, hatsak azt nem akarják az Urak az ott felhordott környülállásokból következtetni, hogy a' Ministereket Törvénybe kell idézni. Nem lévén bizonyos, hogy a' Főrendek ítélte miképpen fog kütni, arra szeretnék az Urakat reá venni, hogy addig is mondják ki reájok a' Kárhozható ítéletet. Az Enguerrand de Marigni (a' Szép Filep első Ministere) nevével hozzák fel, hogy arról, a' leg égre kiáltóbb igazságtalanság, jusson kinek kinek eszébe. De van egy megvesztegethetetlen 's megkérdelhetetlen Bíró, Uraim! az Idő, mely az igazságtalanul hozott ítéleteket magoknak a' Biráknak fejére mondja ki. Az Aristides emlékeztét az Ostracismus, és a' Straffordét a' reáhozott útalatos ítélet nem homályosítja meg. Nem szóllok többet — szomorú dolgok jutnak eszembe. Én az Esedező levélnek a' napitárgyak közé való felvételét tanátslom“ — De ez a' tanáts el nem fogadtatott.

Ugyan azon Ülésben; felolvastott a' Finantz Minister egy törvény-javallást, mely szerént az Országos adósságok nagy könyvébe 5 proCentel számlálva 4 milliómnyi jövedelmű jószág vagy Rente (melly 80 millióm Tőkesummát ábrázol) iratik be a' rendkívül való Költegeknek meggyőzésére; és a' fundált adósságok 40 milliómról 40,800,000 Frankra emeltetnek fel. A' Jusztitz Minister Gróf Portalis felolvasta az Újságleveleket és Havi írásokat illető új törvény-javallást, mely szerént minden 21 esztendőn feljül lévő Frántziának, bizonyos Cautio ítétele mellett, szabad

Újságlevelet vagy Havi Irást kiadni, a nélkül, hogy arra valamely meghatalmaztatás szükséges lenne; úgy mind az által, hogy annak, a ki a felelet terhét viszi, a neve mindég ki legyen nyomtatva. Tudományos Újságokat vagy Havi Irásokat, ha a Párisi Universitas valamelyik Fakultássa az eránt Ó Felségénél jelentést tészen, Cautio tétel nélkül is lehet kiadni. — A Ház mind a két törvényjavallást elfogadta, s kinyomtatatni parantsolta.

K h i n a.

A' Cantoni Ánglus Újság a' mult November elején költ darabjában írja: „A' Tatár Országi vagy Kis Bukariai háború megszűnt és a' Tsászári seregek visszatértek. A' pártosok Ákrától Kásárig hátra nyomattattak, és Yarkand's Kóten városai újra a' Tsászár hatalma alá jöttek. A' Pártosok vezére (egy Muhammedanus) a' ki a' kis Bukariai Thronusra vágy, nem került kézre; és az a' hír jár, hogy az Orosz Határszé-
li Kormányozóktól nyert segítséggel újra meg jelent a' tsata piatzon. — Az Ország-
lőszéket nagyon kifogyasztotta ez a' há-
ború a' pénzből, úgy hogy most a' Bi-
rodalmi Tisztsegeket és Hivatalokat kén-
telen pénzen árulni. De ez a' Hivatalok
pénzen vásárolhatásáról való rendelés,
mellyet tsak a' kéntelenség tétel az Ud-
varral, tsak egy esztendőre szöll, míg
abból a' háborubeli költségek ki-ke-
rülnek.)

G ö r ö g O r s z á g.

A' Görögországi közönséges Újság egy levelét közli Gróf Capodistrias Praesidensnek azon Biztossághoz, melly egy Nemzeti Pénztár felállítására va-
gyon kinevezve. A' levél Febr. 20-dikán

költ, s foglalatja röviden ide megy ki: hogy a' Praesidens Úr, mint már előre is tudtára adta volt a' Görög Egye-
sületnek, 25 ezer tallért fordít egy Nemzeti kintstár felállítására, mint a' mennyi summára megy körülbelöl mind-
össze az, a' mit Görög Ország barátjai-
nak keresztyéni emberszeretetek reá bi-
zott. Ez úttal küldött a' Praesidens a' Kintstárba 7000 tallért. Maga Gróf Ca-
podistrias a' végre adott 1000 tallért,
a' körülte lévő Tisztviselők adtak 1200 tallért; Domboli János Úr 700 tallért s
egy többen 200 vagy száz tallért. s a' t.

E l e g y e s D o l g o k.

A' Tunnelből a' Tamezis alatt a' víz szinte egészen ki van takarítva. De mivel a' Társaság pénze elfogyott, foly-
tatni a' munkát nem lehet. „De hát, —
így szöll a' Morning Chronicle,
— semmit sem fognak a' Közönség, a'
Ministerek s a' Fő Nemesek a' dolgon
segíteni? Hát úgy beleszerettek a' Lon-
doni Pénzes emberek a' déli Amerikai
interest sem adó B o n s o k b a, (adósság
felvételére utasító hiteles írás) hogy egy
krajtzárt sem adnának azon Munka vég-
bevételére, melly a' Fő városnak hasz-
nára s a' Nemzetnek ditsőségére szol-
gálna? Szégyen, gyalázat! ha így félben
kelletik e' nagy munkának maradni,
melly minden eddigvalókat felyül mul.
Ez Anglia fényes nevéen, letörölhetetlen
motskot fog ejteni.

Ó Tsász. Kir. Felsége különös ke-
gyelemből megengedte, hogy a' Bétsi
Wiedeni nagy Theatromnak mostani bir-
tokosa Hruschovai Hruschowshky Caj-
tán Ts. K. Kamarás Úr ezt a' Theatro-
möt a' hozzá tartozó két épülettel együtt
különös Lottéria által kijátszathassa.

A' Zágrábi Luna nevű Német Újságban ezt olvassuk. Solat beszélnek és írnak mostanában arról, hogy egy üstökös tsillag hihetőleg a' holdal rövid időn öszve ütökzik, 's ez sokakban nem kevés félelmet szül. Ennek elhárítására, mi a' leghíresebb régi és új tsillagvizsgálók megjegyzéseire építvén, azt akarjuk megmutatni, hogy sem nekünk nints okunk, sem az utánnunk közelebb következő maradékainknak nem lesz okok, illy valami rejtentő esettől egy hamar felni. — Nem tsupa képzelődes ugyan azoknál, kik azt hiszik, hogy illyen öszveütökzés a' régi időkhben már történt, és hogy azon iszonyúvízözön, mellyről tsak nem minden népek hagyományi beszélnek, 's a' melly a' Sz. Irásbeli özönvíz nevezete alatt előttünk is esmeretes, egy illyen földünket érdeklött történet? következése lehetett. De minthogy minden eddig való Astronómiai vizsgálódások szerint, különösen, Wurm, Gruthuisen, és ama híres Olbers állítása szerint 439 millió üstökös tsillag közzül, melyek a' naphoz inkább közelítnek a' földnél, tsak egy ütődhetik ezzel öszve, és ha felvesszük, hogy általjában véve esztendőnként két üstökös tsillag szokta a' föld, és nap között való útját venni, látni való, hogy 220 millió esztendő elfolyása alatt történhetik meg egyszer illyen egy öszveütökzés. Igen nagy kiterjedésű lévén minden egy egy üstökös tsillag gözkörnyéke, úgy vetették fel a' tsillag vizsgálók, hogy az legfeljebb nyoltz, kilentz millió esztendő alatt egyszer sűrölódhatik öszve a' mi földünk-göz környékével. Ugyan ezt állíthatni valamely üstökös tsillagnak öszveütökzéséről a' mi holdunkal. Ezen szoros kiszámláláshól, 's azon környütlálláshól is, hogy hihetőleg egy illyen öszveütökzés még tsak egy-néhány ezer esztendő előtt történt; világosan kitétszik, hogy a'hoz hasonló ve-

szedelem nem hamar fog ismét elkövetkezni. Ezenkívül még az is megnyugtathat bennünket, hogy az üstökös tsillagok többnyire még a' mi holdunknál is kisszebb égi testek. Ugyan illyen megnyugtatónkra lehetnek tehát a' tapasztaláson és az öszvefüggésben lévő világi testek minden napi vizsgálására épült történetbeli kiszámolások.

Magyar Ország.

Pesten Apr. 17-dikén Nagy Méltóságú Gróf Cziráky Antal Ország Birája Ő Excellentiája, mint a' dicső Marczibányi Familia' Intézetére ügyelő Küldöttségnek Elölülője, délelőtti 10 órakor ülést tartani méltóztatott. — Ugyan ezen nap délutáni 5 órakor a' felállítandó Magyar Tudós Társaság alapintézetéről, és rendszabásairól egygyütt tanátskozó Tudós Férjfiak Méltos. Gróf Széki Teleky József Ő Nagysága elől. ülése alatt a' reájok bízott munkálkodást végképpen befejezték.

Egerből Apr. 19-dikén. — Nagy Méltóságú és Fő Tisztelendő Felső Eöri Pyrkner János László Patriárka-Ersek Ő Excellentiája, Ts. Kir. Belső Titkos Tanácsos, a' jeles Austriai Tsász. Vas-Korona-Rend' első karbeli Vitéze, ezen Tettes Ns. Heves és Külső-Szolnok törv. egyesült Vármegyék örökös Fő-Ispánya, Nemzeti arany Szabadságunk gyakorlására folyó Aprilis hónap 15-dik, és 16-dik napjain alkalmatosságot nyújtani méltóztatott. Etléven t. i. a' törvényes időszakasz utóbbi Tiszti újító székünk tartatásától fogva, de meg is fosztatván tisztelve szeretett Első Al-Ispányunktól Nagyságos Gosztonyi és Kövesszarvi Gosztonyi Pál Királyi Tanácsos Ur-tól, Al-Ország Birói Méltóságra történt

emeltetése által, ezen Tettes Ns. kettős Megye Tiszt-Választása törvényes szer-tartással megújított; folyó hónap 15-dikén reggeli 8 óraker a' székes Fő Tem-plomban a' Tettes Státusok és Rendek öszve gyülekezvén a' Sz. Lélek hívására, onnan a' Ns. Vgye Házához sereglettek. Itt Ts. Bernátfalvi Földv á r y Ferentz második Al-Ispány Úr Elölülése alatt az el kezdődött köz Gyűlésből fényes Ki-küldöttség neveztetett-ki Nagy Méltosá-gú Örökös Fő-Ispány Urunk' meghívásá-ra, melly is kötelességét végezvén, Nagy Méltóságú Örökös Fő-Ispány Urunk' tsak hamar megérkezék, sok ezer Elj e n ki-áltásokkal fogadtatván; ki is minelután-na Fő Elöljárói bölts, és ezen jeles pol-gári innephez illő, lelkes beszédével a' Tettes Rendeket megköszöntötte, feljebb tisztelt Nagyságos Gosztonyi Pál volt Első Al-Ispány Úr érzékeny bútsúzását elvégezte, Második Al-Ispány pedig, Te-kintetes Földv á r y Ferentz Úr maga részéről, úgy eddig volt Fő-Jegyző Tet-tes Erdőkövesdi R o t e n s t e i n J ó ' s e f Ú r az egész Tiszti kár nevében a' szokott lemondásokat hálás kifejezésekkel meg-tették, elkezdődött felkiáltásokkal az El-ső Al-Ispány' választása, de a' Nagy Méltóságú Örökös Fő-Ispány Úr a' jobb rendtartás végett, golyóbisokkal való voksolást rendelt, melly szerint 938 vok-sal Első Al-Ispány-nak választatott Tet-tes Bernátfalvi Földv á r y Ferentz Úr; Tettes Dobó e z k y Igná t z Ú r részére 144 vok s esvén, a' következett napon pedig, úgymint Apr. 16-dikán, Felkiál-tással választatott második Al-Ispánynak Tettes Erdőkövesdi R o t e n s t e i n J ó ' s e f Ú r; kinevezettek pedig: Fő-Jegyzőnek V r a t a r i t s Károly Úr, Első Al-Jegy-zőnek B r e z o v a y J ó ' s e f Ú r, Második Al-Jegyzőnek Z s a d á n y i és Török Sz. Miklósi Gróf A l m á s y Mórítz Ö Nagy-sága, Tiszteletbeli Al-Jegyzőnek egyszer-

smind Prokurátoria Elölülőjének Mar-só Sámuel Úr, ugyan tiszteletbeli Al-Jegyzőnek, és egyszer-smind az Árvakra ügyelő Választottság' Jegyzőjének G o j z e s z t i M a d a r a s y János Úr, ugyan tsak tiszteletbeli Al-Jegyzőknek: M a k a y L a j o s, Déva-Ványai H a l a s y J ó ' s e f, és P l a t h y Sándor Urak; Felkiáltással vá-lasztattak Fő Adószedőnek T a r t s a i M a j z i k Imre, Al-Adószedőnek, és egyszer-smind Tarnai Járásbeli Adószedőnek G o t h Bertalan, ugyan tsak Járásbeli Adószedőknek G e t s e Mátyás, és B ó t a J ó ' s e f Urak; Fő Tiszti Ügyésznek D a p s a i D a p s y R a f a e l, Második Fő-Ügyésznek Szadai Z a b r á t z k y István, Tiszteletbeli Al-Ügyészeknek kinevezet-tek: C s e r n u s Antal, Bernát M i h á l y, P e r l a k y Florian, Oláh Gábor, B o r h y J ó ' s e f, F e j é r István, B a l o g h János, P ó k Imre, és H a r m o s János Urak; Számvevőnek választatott U t a s s y István; Levél-Tárnoknak V e c s e i Károly, Utak Directorának R a d i t s J á n o s, Fő-Szolga-Bíráknak R e t s k i R e t s k y László, F a r k a s Pál, P a p s z á s z J ó ' s e f, O k o l i t s n a i O k o l i t s á n y i Igná t z, és R a d i t s Pál Urak; Al-Szolga-Bírák-nak K a s z a p János, G o s z t o n y i és H ö v e s z a r v i G o s z t o n y i Antal, R o s s i B o r h é l y Sámuel, K o v á t s Pál, K a n y ó Gábor, és L e e s z i K o v á c h Péter Urak; tiszteletbeli Al-Szolga-Bíráknak N o v o t h a Péter, és B e s e n y ő i S z a b ó János Urak; Rendszerént való Eskütteknek: Bernátfalvi Földv á r y György, B e r e c z Igná t z, M a k a y Á g o s t o n, V r a t a r i t s Lajos, B e s e n y ő i S z a b ó László, F ü r Lajos, E l e k Mihály, K o v á t s György, I v á d i Ivády János, és Z a y Sámuel Urak; Bátorásra ügyelő Bíz-tosoknak: E l e k János, K o v á t s A n d r á s, F a r k a s Mihály, G o t h Sándor, és M a r s ó J ó ' s e f Urak; Polgári Bizto-soknak: P o l y á k J ó ' s e f, B ó t a János,

Merey Sámuel, Végess József, és Malatinszky Antal Urak; Úti Biztosoknak: Leleszi Kovách Ágoston, és Keler Elek Urak; ezek után valamint a' Megyehéliek közül, úgy a' szomszéd Megyékből ezen Polgári innepünkre megjelent Egyházi, és Világi Úri Rendekből számos Tábla-Bírák, és néhány tiszteletbeli Esküttek kinevezetvén, és mindnyájan a' törvényes hitet letévén, Nagy Méltóságú Örökös Fő-Ispány Urunk a' Tiszti újító-széket Fő-Elöljárói fontos intésekkel teljes ékesen szóllásával berekeszté; mind a' két napon 150. személyekre terítetett asztalánál gazdagon megvendégelvén a' Tettes Rendeket, kik valódi lelki örömmel köszöntötték el poharaikat Ó Excellentiájának betses életéért, kinek ezen Tiszti újító-székekalkalmával Nagy lelkűsége, és ritka mású hegyessége jelesen kitündöklött.

Mi módon lehet a' zszindelyes és akármelley fafedelű házakat a' tűz ellen leghbizonyosabb módon őrizni és bátor-ságba helyeztetni?

Ez felette fontos kérdés; mellynek megfejtésére az ahoz értők sokféle és néha nem meg vetendő hasznos találmányokkal állottak már elő. Ezek annyival inkább figyelmetességet gerjesztettek, mivel egy időtől fogva, a' tűzi veszedelmek nagy mértékben elhatalmazván, a' miatt egész helységek lángok prédáivá lettek. — Sokféle mázok, olajos és firnátz festékek között, mellyek e' végre a' fa fedelek bekenésére javasoltattak, több esztendei tapasztalás után leghasznosabbnak találtatott hazánknak több Vármegeyében is Kis Enyitzkei Ns.

Rómer Hazánkfiának, idevaló Bétsi Chémikusnak és az esmeretes Chlór-káli készítőjének egy bizonyos Mázza, mellynek egy része Sósavanyból áll. Ha ezen itt említett Keverékkel a' fa hémázoltatik, az abba erősen behat és a' fával mintegy egyesül, mellynek az a' következése tapasztaltatott, hogy a' fa tartósabb lett, mivel nem hathatván bé abba sem a' változó levegő ereje, sem az esső nedvessége, az által, nemtsak a' kiszáradásnak, revesedésnek és rohadásnak sok ideig ellene áll, hanem egy könnyen meg sem gyúladhat. Több esztendei tapasztalás megbizonyította ugyan is már, hogy a' nevezett mázzal beitatott ház fedelek, mint valamelly kőkéreggel bé lévén borítva, ha tüztámadáskor a' szélvész rájuk hordta is az égő zszindelyt, nádat, vagy szalmát, azért meg nem gyúladtak 's így a' tűz terjedésének szerentsés oltalom gátul szolgáltak.

Hogy e' részben tisztelt Olvasóinknak környülállásosabb Tudósítással szolgálhassunk, megkértük magát az említett Oltalom-máz feltalálóját és készítőjét, hogy illy hasznos találmánya felől bővebb tudósítást megnyerhetnök. (Ezen Velünk közölt Előadást, a' jövő Ujságlevelünkbe közöljük.)

A' pénz folyamata Április' 28-dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 89 5/10
Az 1820-béli sorsosok, 143 3/4
Az 1821-béli hasonlók, 116
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 42 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 102 2/5 forint Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó Márton József, Professor.

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)